

Christopher Alexander Thomas, „Globalising sovereignty”? Pettit’s Neo-Republicanism, International Law, and International Institutions („Globalna suwerenność”? O neorepublikańskim Pettita, prawie międzynarodowym i instytucjach międzynarodowych), „The Cambridge Law Journal” 2015, vol. 74, iss. 3, s. 568–591, DOI: 10.1017/S0008197315000707.

Artykuł analizuje poglądy neorepublikańskie na teorię sprawiedliwości i słuszności w sferze międzynarodowej. Podejmuje próbę zdefiniowania zjawiska „globalnej suwerenności”, ze szczególnym naciskiem na jej pojmowanie w prawie międzynarodowym i instytucjach międzynarodowych.

Współcześnie pogłębia się współzależność między krajami. Świat uległ w ostatnich latach głębokim przeobrażeniom związanym z procesami globalizacji. Zmiany

te są spowodowane globalizacją gospodarki światowej. Funkcjonowanie wielkich korporacji transnarodowych zacieśniło współzależność między krajami. Ataki terrorystyczne przyczyniły się do wzrostu wzajemnej pomocy i zintegrowały suwerenne państwa. Doprowadziły do ustanowienia na poziomie globalnym wielu aktów prawnych mających na celu ochronę jak największej liczby państw. Autor artykułu zastanawia się, czy zatem zwiększanie się globalnych powiązań oznaczać będzie w przyszłości koniec państw narodowych i ich suwerennego ustawodawstwa.

W artykule wskazano, że republikańska teoria prawa w dużej mierze koncentruje się na kwestiach sprawiedliwości i słuszności związanych konkretnie z nowoczesnym państwem demokratycznym. Ostatnimi czasy jednak wielu republikańskich teoretyków prawa zwraca coraz większą uwagę na dziedzinę prawa międzynarodowego. Coraz więcej sfer prawnych regulowanych jest w ramach prawa międzynarodowego, a coraz mniej miejsca jest na regulacje wewnętrzne państw. Tematyka artykułu została podjęta niejako w odpowiedzi na twierdzenia Philipa Pettita, jednego z najwybitniejszych teoretyków politycznych na świecie i wiodącego republikanina, który starał się swoją teorię republikanizmu rozszerzyć na arenę międzynarodową. Jego teoria opiera się na globalnej suwerenności i jednym sprawiedliwym prawie dla wszystkich narodów.

Autor zauważa jednak, że współcześnie istnieją także odwrotne tendencje, np. w zakresie wystąpienia z Unii Europejskiej oraz wzmacniania suwerenności narodowej. Przykładowo, Grecja poszukuje na nowo autonomii politycznej i prawnej.

Artykuł zawiera opis wkładu Philipa Pettita do tradycji republikańskiej i myśli prawnomiędzynarodowej. Główną tezę artykułu jest to, iż republikańska wizja globalizacji wskazuje, że wolność powinna być pojmowana jako brak dominacji państw oraz że powinna być powiązana ze wspólnym prawem i wspólną polityką międzypaństwową. Autor zastanawia się, czy jest to możliwe, jeśli uwzględnić różne interesy państw. Sama Unia Europejska boryka się z licznymi problemami wyrosłymi na tle partykularnych interesów państw członkowskich.

W artykule podkreślony został istotny wkład republikanizmu w pojęcie globalizacji, zwłaszcza dla rozumienia pojęć prawnych, takich jak wolność czy sprawiedliwość w porządku międzynarodowym.